

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Хоризонтален анализ на системата за формулиране и реализация на научната политика на Република България

Подход за изпълнение на проекта

Съдържание

- Правен анализ:
  - Конституция на Република България;
  - Първично законодателство;
  - Подзаконова нормативна уредба.
- Стратегическа рамка на политиката за развитие на науката:
  - Национална стратегия за научни изследвания;
  - НПР БЪЛГАРИЯ 2020.
- Фокус на анализа – предмет и обхват;
- Референтен организационен модел за реализация на политиката за развитие на науката;
- Организационен модел за реализация на политиката за развитие на науката:
  - политическо ниво;
  - механизми за координация на политиката;
  - основни административни структури – функции по формулиране и реализация на научната политика;
  - инструменти за прилагане на политиката.
- Оценка на състоянието;
- Предложения за организационно и функционално оптимизиране.

Предмет и цели на хоризонталния функционален анализ

1) Същност и предназначение на функционалния анализ

- **Същност:**

- Функционалният анализ е интегрален метод за оценка на организационното състояние на системата за формулиране и реализация на научната политика на Република България въз основа на;
  - **Анализ на правно-институционалната среда** за осъществяването на изследваната политика;
  - **Анализ на организацията и функционалните връзки** – организацията и механизмите, чрез които се осъществява изследваната политика – идентификация на проблеми, формулиране на цели, разработване на мерки, прилагане, мониторинг и оценка;
  - **Анализ на ресурсната осигуреност** – материално-техническа база и човешки ресурси и др., чрез които се осъществява изследваната политика.
- Идентифициране на възможностите и потенциала за организационно и функционално усъвършенстване с оглед увеличаване на ефективността и ефикасността при провеждане на националната научна политика.

2) Характеристики на хоризонталния функционален анализ

- **хоризонтален функционален анализ:**
  - **фокус:** правомощията и организацията за формулиране и реализация на конкретна правителствена политика, обхваща всички административни структури, които имат функции във връзка с изследваната политика, както и други заинтересовани страни;
  - **изследва** връзката между разпределението на управленските правомощия, организацията, ролите на заинтересованите страни, ресурсната осигуреност и механизмите за взаимодействие (вкл. координация и консултиране) в различните етапи от управленския цикъл;
  - **оценява** ефективността и ефикасността на модела на организация на конкретната правителствена политика.

3) Структурен модел за изследване на научната политика

4) Основни работни дефиниции (1)

Предмет на изследванията е:

правителствената политика в областта на науката и научните изследвания

• **политика** – набор от принципи и правила, въз основа на които се управлява държавата и/или отделен ресор (сектор) на обществените отношения чрез определяне на цели и механизми за изпълнението на конкретни действия, насочени към постигане на определените цели.

• **правомоция** – съвкупност от властнически компетентности, с които разполага конкретен орган на държавната власт, във връзка с ръководството и осъществяването на държавната политика – общо и/или в определен/и ресор/и (сектор/и) на държавното управление.

4) Основни работни дефиниции (1)

- **Област (сектор) на политика** – нормативно и организационно обособена сфера на взаимосвързани обществени отношения (икономика, заетост, жизнен стандарт, образование, здравеопазване, вътрешен ред, отбрана, култура и т.н.), в която държавата осъществява правомощия, въз основа на съвкупност от принципи и подходи за:
  - регламентиране на правомощията на съответния/ите държавен/и орган/и;
  - формулиране и постигане на целите на политиката – стратегии, планове и програми;
  - организацията и функционирането на съответната/ите административна/ите структура/и чрез използване на различни инструменти – правни норми, стандарти, механизми за наблюдение, анализ и контрол, предоставяне на услуги и др.

5) Предмет на анализа

политика за развитие на науката

- *„Държавата създава условия за свободно развитие на науката, образованието и изкуствата и ги подпомага“, чл. 23 от КРБ*
- *„Свободата на художественото, научното и техническото творчество се признава и гарантира от закона.“, чл. 54, ал. 2 от КРБ*
- *„Никой не може да бъде подлаган на медицински, научни или други опити без неговото доброволно писмено съгласие.“, чл. 29, ал. 2*

Общ подход за изпълнение

Общият методологически подход за изпълнение включва прилагане на принципите на **Единната методология за провеждане на функционален анализ в държавната администрация (ЕМПФАДА)**. В съответствие с предмета на изследване, ЕМПФАДА е адаптирана и включва следните методи:

- **Моделиране** – разработване на референтен модел за организацията и функциите на системата за формулиране и реализация на политиката за развитие на науката – на база използване на практики и опит от държави-членки на ЕС.
- **Изследователски техники,** съгласно ЕМПФАДА:
  - анализ на правна уредба;
  - преглед на документи и структуриране на статистическа и друга информация;
  - интервюта, анкетни проучвания;
  - наблюдение;
  - експертна оценка.

Критерии за изпълнение на анализа

- **релевантност на функциите** – съответствието между функциите и:
  - областта/ите на политика/и;
  - правомощието/ята на органа на власт;
  - стратегически и програмни документи, за които отговаря органът на власт.
- **ефективност** – степен на постигане на предварително поставени цели.
- **ефикасност** – съотношение между постигнатите резултати и използваните за тях ресурси.

Референтен модел

